

[Justitsministeren]

mark. Det er faktisk kun nogle ganske få procent af ansøgningerne, der afslås. Og jeg kan føje til, at behandlingen af visumansøgningerne sker hurtigt, så der er slet ikke grundlag for at tale om, at visumpligten udgør nogen særlig hindring for det personlige, frie samkvem mellem landene.

Jeg må også klart afvise, at den danske visumpolitik over for Østeuropa skulle være i strid med ånden i Helsinkiaftalerne, således som man anfører i bemærkningerne til forslaget.

Hvis jeg til sidst skal sige noget om den netop indførte visumpligt over for Bulgarien og tidligere over for Rumænien, vil jeg gerne pege på, at for disse to landes vedkommende er genindførelsen af visumpligten som nævnt ikke begrundet i det sikkerhedsmæssige, men derimod i immigrationsmæssige hensyn.

Forud for indførelsen af visumpligten den 1. november 1989 over for Bulgarien kunne man således konstatere en stigning i antallet af asylansøgere fra det tyrkiske mindretal i Bulgarien. Disse etniske tyrkere med bulgarsk statsborgerskab var på grund af forholdene i Bulgarien rejst til Tyrkiet, og de søgte nu i et stort antal mod de nordiske lande. For at dæmme op for dette pres fulgte vi Norges og Sveriges eksempler og indførte visumpligt. I det hele taget kan man sige, at vi her ligger meget på linje med de nordiske lande og også på linje med de andre EF-lande.

Indførelsen af visumpligten over for Rumænien var på tilsvarende måde begrundet i et ønske om at dæmme op for et stort antal asylansøgere fra Transsilvanien, og også i relation til Rumænien er Danmark på linje med Norge og Sverige og med de øvrige EF-lande.

Lad mig sammenfattende sige, at regeringen ikke kan støtte det forslag, Socialdemokratiet har fremsat. Vi må afvise, at visumpolitikken skulle være i strid med regeringens holdning under forespørgselsdebatten. Vi vil, som jeg sagde, meget nøje følge udviklingen, og vi vil også være indstillet på at bruge visumpolitikken som et signal til de lande, som følger en positiv udvikling.

Det er i det lys, at forhandlingerne i disse dage i Ungarn om visumfrihed for indehavere af ungarske diplomat- og tjenestpas må ses. Det kan efter min opfattelse blive et første skridt hen imod en fuldstændig ophævelse af visumpligten over for Ungarn.

Pia Gjellerup (S):

Debatten om Østeuropapolitikken, der fandt sted her i Tinget den 26. oktober 1989, viste en udbredt enighed om, at det er ualmindelig vigtigt at styrke mellemfolkelige kontakter til de øst- og centraleuropæiske lande. Det er vigtigt for os, og det er vigtigt for at holde en demokratisk proces i Øst i gang.

Det er muligt, må jeg sige som kommentar til justitsministerens kvittering for vort beslutningsforslag, at vi har tolket regeringens udtalelser under denne Østeuropadebat for positivt, men jeg synes, at der var mange positive signaler under Østeuropadebatten, både fra ministre og fra ordførerne for regeringspartierne. De signaler troede vi der var mere end signalværdi i, men også en egentlig fast vilje til at gennemføre ændringer.

Vi har gennem mange år fra de vestlige landes side lagt megen vægt på kritikken af regeringerne i de lande, hvorfra der ikke var mulighed for at udrejse frit. Denne kritik var meget nødvendig. Det er en basal menneskerettighed, at man frit kan vælge opholdssted. Det har derfor været forstemmende at se, at mange vestlige landes svar på en positiv udvikling i Østeuropa på dette område har været at rejse barrierer gennem indførelse af visumregler. Det er forstemmende, fordi det besværliggør eller hindrer det mellemfolkelige samvirke. Og det er også forstemmende, fordi det afslører, at den holdning, der har ligget bag den tidligere kritik, ikke har været ærlig, men derimod hyklerisk.

I Danmark har vi kunnet konstatere, at det fælles ønske i Folketinget om at styrke de mellemfolkelige kontakter, bl.a. gennem en fjernelse af visumreglerne, har været rigelig lang tid undervejs til at blive realiseret, men vi kan jo se, at der måske er et vist håb om, at der fortsat er gang i processen. Det er en proces, som vi meget gerne ser blive afsluttet, så der bliver frie visumregler.

Særlig iøjnefaldende er det, at visumpligt mellem Danmark og Ungarn ikke er afskaffet endnu. Under den førnævnte Europadebat udtalte den konservative ordfører, og jeg citerer meget kort:

»Ungarerne kan rejse frit.«

Jamen desværre altså ikke umiddelbart til Danmark. I Socialdemokratiet finder vi, at det er på høje tid at kvittere for den frie udrejseret fra Ungarn, der har været gældende gennem